Lietas Nr. C33343913
Lietas arhīva Nr. CA-0993-14/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 3.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Gvido Ungurs,

tiesneses Inta Jēkabsone un Anna Mihailova,

ar tiesas sēdes sekretāri Ullu Ābolu,

piedaloties prasītāja /pers. B/ pārstāvim /pers. C/, advokātam Modrim Vitkovskim un atbildētājas /Nosaukums/ pārstāvjiem /pers. E/ un advokātei Guntai Ginterei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret /Nosaukums/ par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un atlīdzības par visu darba piespiedu kavējuma laiku piedziņu sakarā ar /Nosaukums/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2013.gada 1.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 1.martā /pers. B/ cēlis Rīgas rajona tiesā prasību pret /Nosaukums/ par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un atlīdzības par visu darba piespiedu kavējuma laiku piedziņu, vēlāk to papildinot un, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmo un otro daļu, 124.pantu, 126.panta pirmo daļu, lūdzot tiesu atjaunot prasītāju ar tiesas spriedumu iepriekšējā darbā /Nosaukums/ par ēkas uzraugu un uzlikt par pienākumu atbildētājai izmaksāt prasītājam nolīgto darba samaksu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, kas uz 2013.gada 1.aprīli sastāda Ls562,92, kā arī uzlikt par pienākumu atbildētājai par visu darba piespiedu kavējuma laiku samaksāt valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas uz 2013.gada 1.aprīli sastāda Ls172,40, un iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas uz 2013.gada 1.aprīli sastāda Ls111,68.

Ar Rīgas rajona tiesas 2013.gada 1.oktobra spriedumu /pers. B/ prasība apmierināta, atzīstot par prettiesisku un spēkā neesošu /Nosaukums/ 2013.gada 29.janvāra paziņojumu Nr.VSKU-13-1-ad „Par darba līguma uzteikumu" un atjaunojot /pers. B/ darbā par /Nosaukums/ ēkas uzraugu. Tāpat no atbildētājas par labu prasītājam piedzīta atlīdzība par darba piespiedu kavējumu par laika posmu no 2013.gada 31.janvāra līdz 2013.gada 1.oktobrim Ls1932,62, no minētās summas ieturot nodokļus.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka starp pusēm 2008.gada 18.augustā ir noslēgts darba līgums uz nenoteiktu laiku, saskaņā ar kuru prasītājs pieņemts darbā par sargu. Savukārt 2011.gada 1.martā starp pusēm noslēgta vienošanās par grozījumiem un papildinājumiem darba līgumā, atbilstoši kurai prasītājs pamatdarbā apņēmies pildīt ēkas uzrauga pienākumus.

Pirmās instances tiesa arī nodibinājusi, ka prasītājs ir iepazīstināts ar vidusskolas ēkas uzrauga amata aprakstu un atbilstoši tā 3.punktam ēkas uzrauga pienākumos ietilpst veikt vidusskolas telpu, materiālo vērtību apsardzi, dežurēt saskaņā ar grafiku, pieņemt un nodot dežūru ar ierakstu dežūru žurnālā.

Tāpat pirmās instances tiesa konstatējusi, ka prasītājs 2013.gada 29.janvārī saņēmis darba devējas uzteikumu, kas pamatots ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu (darbinieks, veicot darbu, rīkojies prettiesiski un tādēļ zaudējis darba devēja uzticību) un kura pamatojumā ir norādīts, ka 2013.gada 14.janvāra naktī no plkst.0.26 līdz 01.43 vidusskolas sporta laukumā uzturējušās četras nezināmas personas, kuras ar lāpstām sniegā izveidojušas nepiedienīgu zīmējumu.

No uzteikuma teksta tiesa arī secinājusi, ka darba līgums uzteikts, pamatojoties uz šādiem darbinieka pārkāpumiem: darbinieks ir rīkojies prettiesiski, jo nereaģēja uz nepiederošu personu klātbūtni skolas teritorijā, neizsauca apsardzi, tādejādi rupji pārkāpjot ēkas uzrauga amata aprakstā noteiktos pienākumus, proti, nakts dežūras laikā periodiski apstaigāt /Nosaukums/ teritoriju, pārliecināties, vai vārti ir aizvērti, no rīta tos atslēgt (amata apraksta 3.10.punktu), nodrošināt, lai stadionā un skolas teritorijā neuzturētos nepiederošas personas (amata apraksta 3.19.punktu), kā arī amata apraksta 6.punktā noteiktos aizliegumus: dežūras laikā ielaist /Nosaukums/ nepiederošas personas, nesaskaņojot ar administrāciju (6.3.punktu), atstāt dežūrposteni (6.5.punktu) un gulēt dežūras laikā (6.6.punktu).

Pirmās instances tiesa arī konstatējusi, ka prasītāja uzteikums balstās uz /Nosaukums/ videonovērošanas sistēmas ierakstiem, kas veikti laika posmā no 2013.gada 14.janvāra pulkst.0.26 līdz 01.43, kad skolas sporta laukumā četras nezināmas personas ar lāpstām sniegā izveidojušas nepiedienīgu zīmējumu.

Tajā paša laikā, novērtējot lietā iesniegto ēkas uzrauga amata aprakstu un videoierakstu, pirmās instances tiesa, atsaucoties arī uz Darba likuma 101.panta otro daļu, uzskatījusi, ka lietā nav konstatējami apstākļi, kas būtu par pamatu Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punkta piemērošanai un prasītāja nekavējošai atbrīvošanai no darba.

Pirmās instances tiesas ieskatā, atbildētāja, sastādot darba uzteikumu, nav pietiekoši izvērtējusi notikumu un tā rašanās apstākļus, prasītāja darbu kopumā un citus apstākļus, kas raksturo pašu prasītāju pirms un pēc notikuma. Tāpat tiesa ņēmusi vērā apstākli, ka prasītājam šāds gadījums ir pirmo reizi un iepriekš viņam nav konstatēti ar darba pienākumu veikšanu saistīti pārkāpumi. Prasītājs, strādājot pie atbildētājas kopš 2008.gada 18.augusta, nekad iepriekš nav disciplināri sodīts. Turklāt, tiesas ieskatā, nav pamata uzskatam, ka prasītājs nav rīkojies atbilstoši, jo atbildētājai nav izstrādāti noteikumi, kas regulē strīdus situāciju.

Tādējādi, novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, pušu sniegtos paskaidrojumus un liecinieka liecības to kopsakarā, pirmās instances tiesa secinājusi, ka atbildētāja, pieņemot lēmumu izbeigt darba tiesiskās attiecības ar prasītāju, nav vispusīgi izvērtējusi faktiskos apstākļus, prasītāja vainas pakāpi, izdarītā pārkāpuma smagumu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā arī darbinieka personiskās īpašības un līdzšinējo darbu. Līdz ar to tiesa atbildētājas darba līguma uzteikumu prasītājam atzinusi par prettiesisku un spēkā neesošu, saskaņā ar Darba likuma 124.pantu atjaunojot viņu iepriekšējā darbā un atbilstoši Darba likuma 126.panta pirmajai daļai piedzenot no atbildētājas par labu prasītājam vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, tas ir, no 2013.gada 31.janvāra līdz 2013.gada 1.oktobrim Ls1932,62 apmērā.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi atbildētāja /Nosaukums/, pārsūdzot to pilnā apjomā un lūdzot /pers. B/ prasību noraidīt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka, pretēji pirmās instances tiesas secinātajam, atbildētāja esot rūpīgi izvērtējusi prasītāja prettiesisko rīcību, izdarītā pārkāpuma smagumu un apstākļus, kādos tas izdarīts.

Atbildētāja norāda, ka 2013.gada 14.janvāra paskaidrojumos darba devējam prasītājs norādījis, ka nav redzējis sporta laukumā notiekošās darbības, jo bija lietojis asinsspiediena zāles. Savukārt prasības pieteikumā prasītājs norādījis, ka 2013.gada 14.janvāra naktī viņš sporta laukumā nepiederošas personas nav varējis konstatēt objektīvu apstākļu dēļ, jo sporta laukuma teritorija nav apgaismota. Pretēji minētajiem paskaidrojumiem, tiesas sēdē prasītājs apstiprinājis, ka 2013.gada 14.janvāra dežūras laikā viņš videonovērošanas monitorā redzējis skolas stadionā atrodošās personas, taču pieņēmis lēmumu uz to nereaģēt, jo ārā bija ziema, auksts un 40 centimetru bieza sniega kārta. Atbildētājas ieskatā, minētie prasītāja paskaidrojumi raksturojot viņa bezatbildīgo attieksmi pret darba pienākumu pildīšanu, kā arī liecinot par prasītāja attieksmi pret viņa izdarīto pārkāpumu un radot pārliecību, ka arī turpmāk līdzīgā situācijā prasītājs rīkosies tāpat. Lietā neesot konstatēti tādi apstākļi, kas varētu mazināt prasītāja izdarītā pārkāpuma smagumu, atļaujot izglītības iestādes teritorijā ilgstoši uzturēties un netraucēti darboties nenoskaidrotām personām, kurām tur atrasties nebija tiesību. Šajā situācijā, atbildētājas ieskatā, neesot izšķirošas nozīmes tam, ka prasītājam šāds gadījums ir pirmo reizi, būtiska nozīme esot izdarītā pārkāpuma smagumam.

Atbildētāja uzskata, ka pirmās instances tiesa bez ievērības esot atstājusi to, ka prasītājs ir pieļāvis būtisku pārkāpumu – nakts dežūras laikā nav periodiski apstaigājis /Nosaukums/ teritoriju, nav nodrošinājis, lai stadionā un skolas teritorijā neuzturētos nepiederošas personas, pārkāpis noteikto aizliegumu dežūras laikā ielaist /Nosaukums/ nepiederošas personas. Tiesa neesot arī vērtējusi, vai minēto pienākumu nepildīšanai prasītājam ir bijis kāds attaisnojošs iemesls, kas varētu mazināt izdarītā pārkāpuma smagumu, kā arī neesot ņēmusi vērā, kādas sekas darba devējam radīja un varēja radīt darbinieka prettiesiskā rīcība konkrētajā gadījumā.

Atbildētājas ieskatā, prasītājs 2013.gada 14.janvārī darba pienākumu izpildīšanas laikā pieļāva prettiesisku rīcību, neizrādot nepieciešamo rūpību, nepildīja Darba likuma 51.pantā noteikto pienākumu veikt tos darbus, kuri nepieciešami viņa saistības pienācīgam izpildījumam, kā rezultātā pieļāva, ka skolas teritorijā nakts laikā vairāk nekā stundu uzturas četras nepiederošas personas.

Atbildētāja esot izvērtējusi arī to, ka atbildētāja prettiesiskās rīcības rezultātā nepiederošas personas naktī pa visu skolas sporta laukumu ar lāpstām sniegā izveidoja nepiedienīgu zīmējumu, kuru no rīta pa skolas logiem redzējuši skolas darbinieki un bērni, kā arī informācija par minēto faktu esot izplatīta internetā, līdz ar to nodarot kaitējumu /Nosaukums/ reputācijai. Atbildētājas ieskatā, tas, ka prasītāja dežūras laikā nepiederošas personas var ilgstoši nepamanītas un netraucētas darboties skolas teritorijā, rada nopietnus draudus bērnu drošībai un ir pietiekams pamats darba devēja uzticības zaudēšanai, līdz ar to atbildētājas 2013.gada 29.janvāra darba līguma uzteikums esot tiesiski pamatots, kā arī atbildētāja esot ievērojusi Darba likumā noteikto darba līguma uzteikšanas kārtību.

Prasītājs/pers. B/ rakstveida paskaidrojumā par apelācijas sūdzību norāda, ka prasību uztur. Uzskata, ka prasītāja darba tiesiskās attiecības ar atbildētāju ir izbeigtas prettiesiski un no darba viņš atbrīvots nepamatoti, neizvērtējot visus apstākļus.

Prasītājs norāda, ka ēkas uzrauga amata aprakstā noteiktie pienākumi ēkas uzraugam nakts dežūras laikā periodiski apstaigāt /Nosaukums/ teritoriju, pārliecināties, vai vārti aizslēgti, un no rīta tos atslēgt, kā arī nodrošināt, lai stadionā un skolas teritorijā neuzturētos nepiederošas personas, esot pretrunā un savstarpēji izslēdzoši ar amata apraksta 6.5.punktu, kas viennozīmīgi aizliedzot atstāt dežūrposteni. 2013.gada 14.janvāra naktī prasītājs esot izvērtējis situāciju, to, ka nekādus postījumus stadiona dziļajā sniegā neesot iespējams izdarīt un pieņēmis lēmumu pildīt amata apraksta 6.5.punktu. Prasītāja ieskatā, esot arī iespējams, ka laikā, kamēr ēkas uzraugs neatrodas savā postenī pie dežūrmonitoriem, nepiederošas personas varētu iekļūt skolā.

Tāpat, prasītāja ieskatā, neesot arī saprotams par ko tad īsti viņš ir atbrīvots no darba, jo no darba līguma uzteikuma izrietot, ka prasītājs vienlaicīgi ir gan gulējis, gan atstājis posteni, gan ielaidis skolas teritorijā nepiederošas personas, gan neveicis apgaitu, tas ir, neatstājis posteni.

Prasītājs arī norāda, ka visā savā darba laikā /Nosaukums/ vienmēr esot apzinīgi pildījis savus darba pienākumu un nekad nav saņēmis disciplinārsodus no darba devēja puses.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājas /Nosaukums/ pārstāvji /pers. E/ un advokāte Gunta Gintere apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza prasību noraidīt.

Prasītāja/pers. B/ pārstāvis /pers. C/ apelācijas instances tiesas sēdē apelācijas sūdzību neatzina, prasību uzturēja un lūdza vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku piedzīt līdz prasības izskatīšanas dienai apelācijas instances tiesā.

Motīvu daļa

Civillietu tiesu kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tāpat Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka šajā lietā pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi un uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi, un pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Līdz ar to Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

Savukārt izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesu kolēģijas atzīst apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamatoti.

Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka darba devējam ir tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar darbinieka uzvedību, (..), ja darbinieks, veicot darbu, rīkojies prettiesiski un tādēļ zaudējis darba devēja uzticību.

No minētās tiesību normas satura izriet, ka nepieciešami šādi priekšnoteikumi darbinieka atlaišanai: 1) darbinieka prettiesiskas rīcības konstatēšana, 2) prettiesiskā rīcība pieļauta darba pienākumu izpildīšanas laikā, 3) noslēgts tāds darba līgums, kurā ir svarīga un būtiska darba devēja uzticība, 4) pārkāpums ir tāds, kas ir pamats darba devējas uzticības zaudēšanai.

Kā to pamatoti savā apelācijas sūdzībā norādījusi arī atbildētāja, lai noskaidrotu minētajā tiesību normā ietvertā jēdziena „rīkojies prettiesiski" saturu un nozīmi, jāņem vērā darbinieka rīcības novērtējuma vispārīgie noteikumi, kas ietverti citās Darba likuma normās. Darba likuma 50.panta pirmā daļa noteic, ka darbiniekam ir pienākums veikt darbu ar tādu rūpību, kāda atbilstoši darba raksturam un darba veikšanai nepieciešamajām darbinieka spējām un piemērotībai būtu taisnīgi no viņa sagaidāmi, bet otrā daļa noteic, ka darbiniekam, veicot darbu, ir pienākums rūpīgi izturēties pret darba devēja mantu. Savukārt šā likuma 86.panta pirmā daļa paredz, ka gadījumos, ja darbinieks bez attaisnojoša iemesla neveic darbu vai arī veic to nepienācīgi vai citādas prettiesiskas, vainojamas rīcības dēļ ir nodarījis zaudējumus darba devējam, darbiniekam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus. Tādējādi darbinieka rīcība atzīstama par prettiesisku ne tikai kāda konkrēta normatīvā akta pārkāpuma gadījumā, bet arī tad, ja viņš, neizrādot nepieciešamo rūpību, vai nu vispār nepilda, vai nepienācīgi izpilda savus darba pienākumus, kas konkretizēti darba līgumā un citos darba devēja aktos, kas viņam ir saistoši. Šādu Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punkta tulkojumu par šīs normas piemērošanu devis arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2004.gada 20.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-570, 2009.gada 30.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-223 un 2011.gada 9.marta spriedumā lietā Nr.SKC-548.

Savukārt Darba likuma 125.pants noteic darba devēja pienākumu pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba līguma uzteikšanas kārtībai. Tas nozīmē, ka pierādīšanas pienākums gulstas uz darba devēju, kurš uzteicis darba līgumu, nevis uz darbinieku, kurš cēlis prasību tiesā. Līdz ar to darba devējam jāpierāda, ka bija iestājušies tādi apstākļi, kas bija pamats darba līguma uzteikumam.

Kā redzams no /Nosaukums/ 2013.gada 29.janvāra /pers. B/ darba līguma uzteikuma Nr.VSKU-13-1-ad *(lietas lapas15-16)*, prasītāja darba līgums uzteikts, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu, jo viņš nepienācīgi veicis savus darba pienākumus, nav ievērojis ēkas uzrauga amata aprakstu, savas dežūras laikā pieļaujot nepiederošu personu klātbūtni skolas teritorijā.

Lietā nav strīds, ka prasītāja dežūras laikā 2013.gada 14.janvāra naktī no plkst.0.26 līdz plkst.1.43 /Nosaukums/ sporta laukumā atradās četras nezināmas personas, kuras ar lāpstām sniegā izveidojušas nepiedienīgu zīmējumu pa visu sporta laukumu, ko

apstiprina arī lietā iesniegtais videonovērošanas kameru ieraksts *(lietas lapa 31a)* un liecinieka /pers. L/ pirmās instances tiesā sniegtās liecības *(lietas lapas 49-50)*. Tāpat lietā nepastāv strīds, ka saskaņā ar /Nosaukums/ ēkas uzrauga amata apraksta 3.19.punktu viens no prasītāja tiešajiem darba pienākumiem bija nodrošināt, lai stadionā un skolas teritorijā neuzturētos nepiederošas personas *(lietas lapas 12-14)*.

Līdz ar to, konstatējot, ka darbinieks, veicot darbu, rīkojies prettiesiski, tas ir, nav pienācīgi pildījis savus tiešos darba pienākumus, un uzskatot, ka tādēļ darbinieks ir zaudējis tās uzticību, prasītājai formāli pastāvēja Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktais pamats uzteikt darba līgumu. Vienlaikus, lemjot par iespējamo darba līguma uzteikumu, darba devējam atbilstoši Darba likuma 101.panta otrajai daļai ir pienākums bez pārkāpuma smaguma (būtiskuma) un apstākļiem, kādos tas izdarīts (attaisnojoši/neattaisnojoši iemesli), izvērtēt arī darbinieka personiskās īpašības un līdzšinējo darbu.

Civillietu tiesu kolēģija par pamatotu atzīst pirmās instances tiesas izdarīto secinājumu, ka, pretēji Darba likuma 101.panta otrajai daļai, darba līgums prasītājam uzteikts pilnībā neizvērtējot izdarītā pārkāpuma smagumu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā arī darbinieka personiskās īpašības un līdzšinējo darbu.

Lietā nav iesniegti nekādi pierādījumi tam, ka, lemjot par iespējamo darba līguma uzteikumu, atbildētāja būtu veikusi prasītāja izdarītā pārkāpuma smaguma, apstākļu, kādos tas izdarīts, personisko īpašību un līdzšinējā darba izvērtējumu. Atbildētāja nav pat norādījusi, kādas prasītāja personiskās īpašības tā ir vērtējusi un kāds ir bijis prasītāja līdzšinējais darbs.

Par šādu izvērtējumu, Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā, nav uzskatāma atbildētājas paskaidrojumos ietvertā formālā norāde, ka darba devējs ir izvērtējis izdarītā pārkāpuma smagumu un apstākļus, kādos tas izdarīts, jo nekādi citi rakstveida pierādījumi vērtējuma esamību neapstiprina. Tāpat lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka prasītāja izdarītā pārkāpuma rezultātā būtu nodarīts kāds kaitējums atbildētājas reputācijai vai atbildētājai būtu iestājušās kādas citas negatīvas sekas, kas būtu pamats vērtēt izdarīto pārkāpumu kā būtisku.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja uzsvērusi, ka darba pienākumu nepildīšanai 2013.gada 14.janvārī prasītājam nav bijis kāds attaisnojošs iemesls, kas varētu mazināt izdarītā pārkāpuma smagumu.

Taču jāņem vērā, ka Darba likuma 101.panta otrā daļa uzliek par pienākumu darba devējam izvērtēt izdarītā pārkāpuma smagumu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā arī darbinieka personiskās īpašības un līdzšinējo darbu, vērtējot to visu kopsakarā. Turklāt norāde šajā tiesību normā, ka darba devējai ir pienākums vērtēt līdzšinējo darbu, liecina par to, ka likumdevējs nav vēlējies, lai katrā gadījumā, kad tiek konstatēts pārkāpums, arī būtisks, darbinieks tiktu atlaists no darba, neņemot vērā viņa iepriekšējo darbu pie darba devēja.

Lietā nepastāv strīds, ka darba tiesiskās attiecības starp pusēm nodibinātas jau 2008.gada augustā *(lietas lapas 8-9)* un iebildumi par prasītāja līdzšinējo darbu atbildētājai nav bijuši. No minētā secināms, ka prasītājs vairāk kā četrus gadus normāli pildījis savu darbu, nekādi sodi nav bijuši un iepriekš nav arī konstatēts jebkāds viņa darba pienākumu pārkāpums. Savukārt, kā jau norādīts iepriekš, prasītāja darba līguma uzteikums viņa līdzšinējā darba izvērtējumu vispār nesatur. Nav arī strīds par to, ka atbildētājai uz pārkāpumu ir jāreaģē, bet atbilstoši Darba likuma 90.panta pirmajai daļai par noteiktās darba kārtības vai darba līguma pārkāpšanu darba devējs darbiniekam var arī izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu. Faktiski gan piezīmei, gan rājienam, gan atlaišanai no darba saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu ir sodošs raksturs, atšķirība ir seku smagumā un neapšaubāmi atlaišanai no darba ir vissmagākās sekas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka atbildētāja, uzsakot prasītājam darba līgumu saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu, šī panta otrās daļas prasības nav izpildījusi, jo prasītāja izdarītā pārkāpuma smagumu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā arī prasītāja personiskās īpašības un līdzšinējo darbu kopsakarā pēc būtības nav vērtējusi, un arī pārkāpumu par būtisku atzinusi bez pietiekama pamata. Iepriekš konstatētā atbildētājas pieļautā Darba likuma prasību neizpilde, Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā, ir pietiekams pamats atzinumam, ka prasītājam izsniegtais uzteikums nav tiesiski pamatots, un tas atbilstoši Darba likuma 124.pantam ir patstāvīgs pamats tā atzīšanai par spēkā neesošu un prasītāja atjaunošanai iepriekšējā darbā.

Kā redzams no Rīgas domes Finanšu departamenta Grāmatvedības uzskaites pārvaldes 2013.gada 14.maija izziņas Nr.DFG-13-690-iz/F.1000-12 *(lietas lapa 35)*, prasītāja pēdējo sešu mēnešu darba samaksas kopsumma pirms nodokļu nomaksas bija Ls1443,45, līdz ar to atbilstoši Darba likuma 75.panta ceturtajai un piektajai daļai prasītāja mēneša vidējā izpeļņa bija Ls240,58 (Ls1443,45 dalīts ar seši), bet dienas vidējā izpeļņa – Ls11,37 (Ls1443,45 dalīts ar 127 darba dienām).

Darba likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ka darbiniekam, kas prettiesiski atlaists no darba un atjaunots iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku.

Tādējādi no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama atlīdzība par visu darba piespiedu kavējuma laiku no 2013.gada 31.janvāra līdz 2014.gada 3.martam, tas ir, vidējā izpeļņa par 272 darba dienām Ls3092,64 (Ls11,37 reizināts ar 272 darba dienām) jeb atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otrajai daļai 4400,43 *euro* (Padomes noteiktais maiņas kurss – 1 *euro* = Ls0,702804), ieturot no piespriestās summas likumā paredzētos nodokļus.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietas apstākļus un pierādījumus lietā un taisījusi tiem atbilstošu spriedumu, pamatoti apmierinot prasību. Savukārt apelācijas sūdzība atzīstama par nepamatotu.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Līdz ar to Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītājam nosakāmas arī tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus – 6 procentus gadā, no nesamaksātās piedzenamās summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu prasītājs šajā lietā ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts

ienākumos. Savukārt Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu (redakcijā, kas bija spēkā prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī), 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu valstij piedzenami iepriekš nesamaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva par prasības pieteikuma iesniegšanu Ls288,71 *(225 lati plus 4 procenti no prasības apmierinātās summas (Ls3092,64), kas pārsniedz 1500 latus)* jeb 410,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 11,79 *euro (ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā Ls6,11 jeb 8,69 euro (lietas lapa 2) plus ar tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi apelācijas instances tiesā 3,10 euro (2 pavēstes ar nosūtīšanas izdevumiem 1,55 euro par katru))*, kopā piedzenot 422,59 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 189.-193.pantu, 195.pantu, 204.^{1}pantu, 426.pantu, 430.pantu, 432.pantu, 434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. B/ prasību apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošu /Nosaukums/, reģistrācijas Nr.90002198093, 2013.gada 29.janvāra /pers. B/, personas kods /personas kods/, darba līguma uzteikumu un atjaunot /pers. B/ iepriekšējā darbā par /Nosaukums/ ēkas uzraugu.

Piedzīt no /Nosaukums/, reģistrācijas Nr.90002198093, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, atlīdzību par visu darba piespiedu kavējuma laiku no 2013.gada 31.janvāra līdz 2014.gada 3.martam 4 400,43 *euro* (četrus tūkstošus četrus simtus *euro* četrdesmit trīs centus), ieturot no piespriestās summas likumā paredzētos nodokļus.

Noteikt /pers. B/tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus - 6 (sešus) procentus gadā, no nesamaksātās piedzenamās summas.

Piedzīt no /Nosaukums/, reģistrācijas Nr.90002198093, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 410,80 *euro* (četrus simtus desmit *euro* astoņdesmit centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 11,79 *euro* (vienpadsmit *euro* septiņdesmit deviņus centus), kopā 422,59 *euro* (četrus simtus divdesmit divus *euro* piecdesmit deviņus centus). Valsts nodevas 410,80 *euro* samaksa veicama Valsts kases kontā Nr.LV55 TREL 1060 1909 1120 0, bet ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 11,79 *euro* samaksa veicama Valsts kases kontā Nr.LV51 TREL 2190 4580 1900 0 un samaksu apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 17.jūnijā.

Tiesneši G.Ungurs

I.Jēkabsone

A.Mihailova